

زۆریی لەشکری مووچە خۆر،

نیشانەى پاشكەوتویى كۆمەلگەو گەندەلئىى كارگىرئىهەكەهەتى

نە مچەد شاكەنى

ژمارەى كارمەندانى مووچەخۆر لەزۆرىدا، لە لەشكرى تئەپەرىنن. لەكوردستانىش ھەروە. لەولاتانى پيشكەوتوو و بەتەنگ خەلكى خۆبەهاتوو، بۆ نمونە سوونڢ، ئامارى لەمەر ھەموو شىتئەكە ھەبەى پەيتايەيتا ئەو ئامارانە بلاودەكرئەو ھە دەستى ھەموو كەسئىكيشيان پى رادەگات. بەچرەك تو دەتوانيت بزائيت ژمارەى دانىشتووانى ئەو ولاتە كەيشتوونەتە چەند، چونكە لەدايكوونى ھەر زلۆكئەك دەسبەجئۆ تۆمار دەركرئت. تۆ ئەگەر و دەوى ئەو ھەموو بىت ژمارەى بئىھارنى فلانە كەئالى تەلفەزئون لەكاتئىكى دياركرولدا بزائيت، يا ژمارەى قەرزكرين و خويندنەوى فلانە كئىب لەتەولو كئىتبخانەكاندا بزائيت، يا ژمارەى فرۆشتنى چەند شووشەى فلانە جۆرى بەدە لەماوەيەكى دياركرولدا لەبازئىزئىكى دياركرولدا بزائيت، يا ژمارەى گۆرەپانى فلانە گۆرستان بزائيت، يا ھەر ئامارىكى دىكەت بەخەيالدا ئىت، تۆ دەتوانيت بە ئاسانى و دەدەستى پەيتيت و ھەمووى لەبەردەستدا ھەبە. لەولاتى كوردستان، كە كەمجار ئامارو ژمارە بەرچاودەكەن، تەنانەت بۆ شتە ھەرە پئوشىتەكانى ژئائىش، ئەگەر چارواير ئامارىك دەرکەوئيت، مەژۆ بۆتەك كەبغۆش دەبئيت و پئويابە شىتئەكى پىرەھەلى كەوتووتە بەردەست. بلاوكرولەى میديا دەنووسئيت: "بەپئى سەرچاوەيەك 986 ھەزار مووچەخۆر لەحكومەتى ھەزرىمى كوردستان وەردەگرن..." 528000 مووچەخۆر لەسەر مىلاكسى ئىدارەى ھەولئو 458000 مووچەخۆر لەسەر مىلاكسى ئىدارەى سلىمانى ھەبە. ئەو مووچەخۆرانەى میديا باسمايان دەكات، كارمەندو مووچەخۆرى ئەو دەفەرەن، كە لەبە دەسەلاتى پارتىي و پەكەتئىدان، واتە: ئۆستانەكانى ھەولئو دۆكۆ سلىمانى. ئەگەر تەماشايەكى دانىشتووانى ئەو دەفەرەنە بگەين، ھەرچەندە ئامارىكى دروست و فەرمى لەبەردەستدا نىبە، پئووانىيە ژمارەيان ھەرگىز لەچوار ملىون كەس پتر بئيت. بەھوارئىكى ژمارەى مووچەخۆران لەگەل دانىشتووانى ئەو دەفەرەدا بگەين، دەكاتە ئەو كە: لەھەر چوار كەسى ئەو دەفەرە، بەژن و پياو و منداو پىرو نەخۆش و پەكەوتەو كەمەندام...

ھەموو خەلكئىكى دىگەر، بەكئىكان كارمەندى حوكومەتەو مووچە لەحكومەت وەردەگريئت. ژۆژەى ئەوانەى كارمەندى حوكومەت و مووچەى دانىشتووانى ئەو دەفەرە. ئەو 986000 مووچەخۆرانەى خەلكائىكىن تەمەنئان لەئەوان 18 سالاو 63 سالاو دەريژنەيشيان پياون، چونكە ھەك قانون و نەريئت، كە لەكارگىزىي عىراقدا ھەبوو و لەكوردستانىشدا ھەبە، ئەوانەى دەبنە كارمەندو كارى كارگىزىي حوكومەتى و فەرمى وەردەگرن، تەمەنئان لەو بەينەدايەو ئىدى دواى ئەو تەمەنەيش خانەنشەين دەكرئو چونكە ژۆژەى كارمەندى ژن، لەكوردستان، گەلئەك لەرژەى كارمەندى پياون كەمترە.

ئەو ژمارەى 98600 مووچەخۆرە، تەئى كارمەندى فەرمى و حوكومەتى دەكرئتەو لەشكرئىكى دىكەى مووچەخۆر، كە لەحزب و كارگىزىي دىكەى كەرتى تايبەت و كۆمپانئاو شوئىيى دىكەو مووچە وەردەگرن، ئاكرئتەو.

ئەو بۆز لەكوردستان، بئىجگە لەمووچەخۆرانى حوكومەتى و دەستگا فەرمىيەكان، خەلكائىكى يەكجار فەرە، مووچەى شەھيدانە، شوپشى ئەيلولانە (لەكەن پارتىي)، شوپشى نوئيانە (لەكەن پەكەتئىي)، شوپشى گولانە (لەكەن پارتىي) پيشمەرگانە، نووسەرانە، ژئى شاخانە، زىندانىي سىياسىيانە، ديوەخانانە... دەيان ھىنانەو جۆرە مووچەى دىكە وەردەگرن. ديارە ئەو جۆرە مووچەخۆر مووچانە، لەرېزى ئەو 986000 كەسەدا نەژمىردون. مەژۆ و ھەبە لەبەك كاتدا چەند دانەبەك لەو مووچانە وەردەگريئت، چونكە بەپئى پئوھەرەكانى ئەو ولاتەى لەمەر خۆمان، ھىچ كئىشەو گرتئەك لەودا نىبە، خەلك چەند جۆرە مووچە وەردەگريئت. مووچەخۆرى كوردستان دەتوانئى مووچەخۆرىش بئىت و پارەى شەھيدانەو نووسەرانەو زىندانىي سىياسىيانەو تەنانەت ديوەخانانەش وەردەگريئت. ئەگەر سەرنجىكى خبىرا بدەينە كارگىزىيەكانى كوردستان، دەبئىن بەشىكى يەكجار زۆرى ئەو كارمەندانەى لەو كارگىزىيانەدا كار دەكەن، زىادەن و بوونيان زيانەو نەبوونيان قازانج. ئەو كسارەى كە لەزۆرئەك لەزۆرەكانى كارگىزىيەكدو بەپئىنج شەش كارمەندەو ئەنجام دەدرئت، تاكە بەك كارمەند زۆر بەئاسانى دەتوانئت ئەنجامى بدات و گەلئەك جارىش كارەكان بەزۆرى بەسەر بەك يا دوو لەو كارمەندانە كەلەكە دەكات. ئەو ھىچ كە كاتى كاركرين لەكارگىزىيەكانى كوردستاندا زۆرەكەس بەشىكى زۆرى كاتى كارمەندان زۆرجاران بەقسەو بىاسرو دەمەتەقەو خولزىن و چاخورانەو بەو نىئۆكۆبۆيەكرين و زەنگلئىدان و تەلفەزئونكرين و باسى ئەم ئەو ئەو گەلئەو خەرىكن. لەولاتئىكى ھەك سوونڢ، تاكە بەك كارمەند، كە بۆ خۆى رەنگە سەرۆك و بەرپرورى كارگىزىيەك يا بەشىكى كارگىزىيەك بئيت،

ناتوانئى بەو شۆبە ئاشكرايەى كە ھىزى پيشمەرگە دەبات بۆ تكتريت و سامەراو بەلەد. بچووكتەرىن پەكەى پيشمەرگايەتى لەكەركوك جىگىرەكات. نىگەرانى بوون لەو ھەلوئىستە نەك ھەر جىگەى خۆبەتە بەلگە ھەقە لەبەرامبەر ئەودا جۆرئەك لەباخييون و تووہ بوون دەست پئىكات. چونكە لەكاتئەك عەرەب بەگشتى و بەعسىەكانى (بەلەد) و سامەراو تكتريت بەتايبەتى ھىچ دان پئىدانان و رازى بوونئىكان نىبە لەسەر كوردستانى بوونى كەركوك، ھىچ ماقولەيەتئىكى تايبەت كە لاوانى كوردو كوردستان لەپئناو ئەوان و دەستى ئەوان شەھىد بكرئ... ئەمە خەلكئى لاوانى سەركردايەتى كوردە لەو مامەلە سىياسى و بازگانئىيەدا كە دەيكات و باجەكەشى خويئى پيشمەرگەى كورد بئيت... لەكاتى ناشتەو ئەرمى ئەو شەھىدە زولم لئىكراوانەدا ئەگەر كۆئ لەبۆلەى خەلكو ناپەزىابى كەسوكارو تەنانەت ھاوئى و پيشمەرگەكانى ئەو شەھىدە بگريئ ئەوكات دەزانئى چ تاوانئەكە كە كورپى خۆت دەكەى بەقوربانى كچى خەلك... كورد بىەوئى يان نەبەوئ، عەرەب بەبەرا بزائى يان نەزانئ، خۆى مال و سامانى لەپئناوى عەرەب فئيدا بگا و ريزان لئىگريئ، عەرەب ھەر بەچاوى برا چچووك و ژئىر چەپۆك و دوژمن سەبرى كورد دەكات. بەلگەكانى كۆن و نوئى شەھىدئى ئەو راستەن. ھەندئى جارىش زۆر تەنازول كوردن و نەرم بوون لەگەل بەرامبەردا گەورەترين زيانەت ئى دەوادا دوارۆژت دەفەوتئى. رەنگە بۆ زۆرگارىكى ھەك ئەمقۆ داكۆكى كوردن و پارئىزگارى كوردن لەسنورى خەلكى كوردستان كە كركوك رەگى ژئانىيەتى لەھەموو كاتى زەروى ترو لەپئش تربيئت، كەسئش پئى ناخۆش نىبە كە لەو پئناوھدا خۆى بەخت بكات ئىنجا خەلكى بالسان و بالەكايەتى بئيت يان خەلكى قەرداغ و ھەولئو بادىيان. بەپئىچەوانەو ھەكوردە خەباتى خەلكى كوردستان زىاتر گەرمتر و جۆشدار تر دەبئ، چونكە ھەنگاوتكە بەرەو سەربەستى و سەربەخۆيەى بەكارەكى، بەلام سوور بوونى سەركردايەتى كورد لەسەر بردنى لاوانى كورد بۆ عەرەبستان ئاكامى خراپ و ساردبوونەوى گىمانى شوپشگىزى ئى دەكەوتتەو كە رەنگە زيانى گەورە ھەلئەزىشى بەدوھەبئت، لەبەر ئەو ھەركى سەركردايەتى كوردە كە تئرامان و بىركردنەو بەكات لەسەر ئەو كە ئابا پيشمەرگە بىەن بۆ كەركوك چاكە يان بۆ بەلەد؟ كامىيان قازانجى گەورەى بۆ ئىستائو دوارۆژى كورد تئەبە؟ مامەلە كورد لەگەل ئەم باردۆخە زۆر و رىابى و وردەكارى دەوئت، ئەگىنا مئژوو رەحم بەكەس ئاكاو لەجىباتى زاراوہى (سەفەرەلەك) ئەمجارەيان سەفەرەلەد دەنووسئى.

م. نەزاد حوسين

تەولو كارەكانى ئەو بەشەى خۆى، لەمۆلئىدانى كاغەو تۆماركرينى ژمارەو مئژووھە تا دەگاتە نووسەن و ھەلامدانەوئە نامەو گەران بەدوئى پئشەنەى كارەكەو ريكشتنى دۆسى و پئوشىتەكانى نئو زۆرو جىكارەكەى، كە لەكوردستان ئەو كارە دبا شىكرولە بەسەر لوازە سئزە كارمەندا، ئەنجام دەدات، بئىھەوى ھىچ گەزەبەكى لئوھ بىسئرتو بئىھەوى كاتئەك كە كارەكەى ئەنجام دەدات، خەرىكى تەلفەزئون يا خوارين يا پئشوانىي ميوان بكات، ھەك لەكوردستان دەبئزئت.

ئەو لەكوردستان وەدى دەكرئت، ھەلامسانئىكى كارگىزىيەو بەشىكى يەكجار زۆرى ئەو كارمەندانە كە دەتوانم بئەم پتر لە 70٪ يان زان و تەئى مفتحۆر و بەنەبوونيان كارەكان خاستر جئىھە جئ دەكرئو بە 30٪ كەى دىكەيان، ئەگەر بەجئىدى كار بەن و لئوئىزىەك ھەست بەبەرسپارىيەك لەگولدا ھەبئت، تەولو كارەكان جئىھە جئ دەكرئت. ھەرچەندە ئامارىكى دروست لەبەردەستدا نىبە، ئى من ھىچ گومانئەك لەودا نىبە، كە بەلامى كەمەو 60-70٪ داھاتى ولاتو پارەو بوولئى ولاتو حوكومەت بۆ مووچەى كارمەندان و مەسرفەى كارگىزىيەكان دەروات كە دەشبا بۆ خۆشگوزەرانى خەلكو خزمەتى خەلكو دامەزراندن و چىكرين و تۆكەكرينى ژئىخانئى ئابورى ولات، بەكار بئريت. لەكوردستان ئا رادەبەك ھەموو خەلك، ژمارەبەكى كەمى لئەدەرچئت، مووچەخۆرەو پوولئەك لەحكومەت و حيزبەو ھەردەگريئت. ولاتئەك فرەترين ژمارەى وەزىرى لەھەموو جىھاندا لەحكومەتەكەدا ھەبئت، چۆن بەك ملىون مووچەخۆرى ناوئت يا چۆن ھەموو ھاوولاتانى نابە مووچەخۆر!

ولاتئەك خەلكەكەى چاوەروانى دەستى دەسەلاتو حوكومەتەكەى بئىت و ھەميشە لەپ لەوان پانكاتەو ھەمقۆ مووچەو پوول، ھەرگىز ملەك چىو كەندەلى ئى نابريت.

ولاتئەك بەك لەشكرى مووچەخۆرى ھەبئتو ئەو ھالى بئت، چۆن دەتوانئت پئش بەكوت!

زۆرىسى مووچەخۆرەو كارمەندى حوكومەتى، نيشانەى پاشكەوتویى كۆمەلگەو گەندەلئى كارگىزىيەكەبەتەو دەكاتە زۆرى مشەخۆرى و مشەخۆرى زۆرى ھەلگىر بەك پەيامە، ئەوئش گەشەپئىدان و پەرسەسەند و برەوئىدانى تەبئەو تەومزەمەل و گەندەل و دارووخانى ولاتە.

2006/6/7

دوربەرخئەو لەناو مالان و لەشوئى تايبەتى و دور لەھاوولاتىيانى شاربن، ياخود دەكرئ لەناوچەبەك خانوويان بۆ داينبئكرئ كە رىگەى ھىچ كەسئەك لەوئوھ نەبئت. دامودەزگاكانئش بەھەمان شۆبە بەلگە ئارامى و ئاسائش بەرەو پئشتر بچئ ئەو كاربەدەستانەو دامودەزگاگان باشتار پارئىزگارى لەئئەمە بگەن، تا ئئمەى ھاوولاتى چ خەلكانى كاسب كارو كرئكارو جووتيار ھەمووى حوكومەتى كوردستانمان پئكەتئناو، خوانەخواستە شىكست و ناخۆشى ھەر لايەتئەك ھى ھەمووانەو سەرفرازى و بەختەو ەرىش ھەر ھەمان شت.

بەھىوام ئەو تئبئىنەى من بئبئە خۆشحالى و پەسندكرينى ھەموو ھاوولاتئەك لەكوردستان، نەبئتە دلبەربوونى كەسانئەك كەوا لەدامودەزگاگان كاردەكەن، ياخود مالا بەرپرەكانئش. جا ئومئەد واپە ئەو كئىشەو ھەموو كئىشەكانى دىكەش چارەسەرىكرئ و خۆشى و سەرفرازى بۆ گشت ھاوولاتيان و كوردستانە خۆشەويستەكەم بەدى بئيت.

OSMANSHEIDA@HOTMAIL.COM

خەلك ئىتەن بىزارە

عوسمان شەھىدا : كەنەدا

مخالەفەى كردييت. ئابا با بزائىن كە ئەو ھەراسەتە كاربەدەستان و دامودەزگاكانى حزب، رىگەوبانەكان دەگرن، يان كارئىكى خراپەو چەوساندنەوى ھاوولاتيانە؟ گەر سەرەنجى ھەر ولاتئەك بەدەين لەولاتانى پئشكەوتو بەتايبەتى كە مافى مەژۆنى ئى پارئىزراو، شتى لەو جۆرە نىبە و ھەموو مئژووئى ئەو ولاتانەش روى نەداو. بۆ تەنيا مالئەك ئەمسەر و ئەوسەرى كۆلان بگرئت. دەتوانم بئەم لەولاتى سورىا ھەندئى رىگا قەدەغەبە بۆ ماشئىن و پياو. ئەوئش سورىا ولاتئەكى دواكەوتوو مەژۆ ھىچ مافئىكى پئەدراو. ئئمەى كورد گەر شتىكەمان بەسەردا بسەپئىن، ئەو دەبئ ھەر لئى بئدەنگىين تاكو مردن، ياخود دەلئىن خوا ھەقمان دەسئئى. ئئمە كە باسى شتىك دەكەين لەو گىرگوفتەنە، ئەو پاراستنى مافى

بئزارى ھاوولاتيانى شارو شاروچكەكانى كوردستان بەھوى بوونى دامودەزگاكان و مالە لئپرەسراوكان لەناو كۆلان و سەرشەقامەكان گىرگوفتئى زۆرى بۆ دروست كرديوون و زۆرى ھاوالاتيانى كوردستان ناراژين و تا ئئستاش چارەسەريك بۆ ئەم گرتە نەكراو. زۆزانە خەلك بئزار دەكەن بەھوى ئەم ديارەدوھە رىگەيان بۆ دور دەكەوتتەو تا دەگەنە شوئىي مەبەست. رىگەو كۆلانەكان بەچئمەنتو ئاسن گىراون. ھەروھا پاسەوانى تايبەتش چاودئزى كۆلانەكان دەكەن و كەسئش مافى ئەو نىبە بە ئۆتۆمۆبيل بەو كۆلانانە ھاوچۆ بكات. زۆر جىگەى واش ھەبە خەلك بەپيادەش ناتوانئ بەو شوئەدا بروات، چونكە وەكو ئەو ھەروھا

دوربەرخئەو لەناو مالان و لەشوئى تايبەتى و دور لەھاوولاتيانى شاربن، ياخود دەكرئ لەناوچەبەك خانوويان بۆ داينبئكرئ كە رىگەى ھىچ كەسئەك لەوئوھ نەبئت. دامودەزگاكانئش بەھەمان شۆبە بەلگە ئارامى و ئاسائش بەرەو پئشتر بچئ ئەو كاربەدەستانەو دامودەزگاگان باشتار پارئىزگارى لەئئەمە بگەن، تا ئئمەى ھاوولاتى چ خەلكانى كاسب كارو كرئكارو جووتيار ھەمووى حوكومەتى كوردستانمان پئكەتئناو، خوانەخواستە شىكست و ناخۆشى ھەر لايەتئەك ھى ھەمووانەو سەرفرازى و بەختەو ەرىش ھەر ھەمان شت.

بەھىوام ئەو تئبئىنەى من بئبئە خۆشحالى و پەسندكرينى ھەموو ھاوولاتئەك لەكوردستان، نەبئتە دلبەربوونى كەسانئەك كەوا لەدامودەزگاگان كاردەكەن، ياخود مالا بەرپرەكانئش. جا ئومئەد واپە ئەو كئىشەو ھەموو كئىشەكانى دىكەش چارەسەرىكرئ و خۆشى و سەرفرازى بۆ گشت ھاوولاتيان و كوردستانە خۆشەويستەكەم بەدى بئيت.

OSMANSHEIDA@HOTMAIL.COM